

kraja vremena u ovome – Nebeskom Srbijom *eshatološka borba za zemaljsku Srbiju* i zemaljskom Srbijom *istorijska borba za Nebesku Srbiju*.

Zaključak.

Baš zato što smo Hrišćani i što najdublje osećamo antinomičnu prirodu i tragiku istorije, što smo svesne postojanja Zla i nepravde u istoriji i neophodnosti borbe protiv tog Zla i te nepravde, mi ne smemo sebi da dozvolimo da presložene istorijske situacije, kao što je rat, veštački pojednostavljujemo tako što ćemo njihovu antinomičnost racionalizovali i redukovali na definicije i recepte, koji treba da nas unapred oslobode osnovne hrišćanske odgovornosti – *podviga lične slobode*. Niko Hrišćanina ne može osloboditi lične odgovornosti pred Bogom i bogodarovanom Otadžbinom. Olaki i moralizatorski odgovori na teška istorijska pitanja kao što je rat, za koja nema gotovih recepata i koja se mogu rešavati samo u živom i dramatičnom susretu sa Bogom, sa Predanjem, svojom hrišćanskom savešću i otadžbinskom dužnošću, po pravilu su pogrešni odgovori koji u istoriji obično imaju teške i amoralne posledice. Čuvajući u srcu reči Gospodnje ("Ljubite neprijatelje svoje", ali i "Nema veće ljubavi od ove da ko život svoj položi za bližnje svoje") Hrišćanin u ratu stoji pred neuporedivo dubljim konfliktom od najradikalnijeg pacifiste. To je zato što je rat kao najradikalnija situacija istorije istovremeno i mesto najradikalnije krize, a mesto donošenja najdubljih odluka koje najdalekosežnije opredeljuju Hrišćaninovu ne samo istorijsku, već i večnu sudbinu (u koju pacifista ne veruje). Tu u podvigu istovremene hrišćanske ratničko-herojske ekstaze i kenosisa Hrišćanin – pred Bogom i savešću – prihvata sav rizik i svu odgovornost za svoje odluke i činove.

Mi kao pravoslavci Hrišćani znamo da rat ima svoj dublji duhovni smisao. Da će dok bude istorije biti ratova zbog čega rat ne može biti ukinut intervencijom ljudskog razuma ili utopijskim željama za bolje uređenje